30/03/2019

Από την Κλίμακα του Αγίου Ιωάννου του Σιναΐτου

/ Ορθόδοξες Προβολές

Περί Ταπεινοφροσύνης

Ταπεινοφροσύνη δείχνει όχι αυτός που ξευτελίζει και κατηγορεί μόνος τον εαυτό του. Γιατί πως να μην αντέξει κάποιος αυτά που ο ίδιος κάνει; Αντίθετα ταπεινόφρων είναι εκείνος που υβρίσθηκε από κάποιον άλλο και ωστόσο δεν ελάττωσε καθόλου την αγάπη του γι΄ αυτόν.
Όποιος πολεμά τον δαίμονα της πορνείας με την ταπεινοφροσύνη και την αοργησία, είναι σαν να τον σκότωσε και τον έκρυψε στην άμμο. Άμμο να θεωρείς την ταπείνωση, διότι η άμμος δεν παρέχει βοσκή στα πάθη, αλλά είναι χώμα και στάχτη.

Η ταπείνωση είναι μία σκάλα με εκατομμύρια σκαλοπάτια. Το πρώτο σκαλοπάτι πατά στη γη, και το τελευταίο, αν υπάρχει, ακουμπά στον ουρανό. Το πρώτο είναι η στοιχειώδης ταπείνωση, και το τελευταίο είναι η “τελεία” ταπείνωση, που είχε η Παναγία.
Η στοιχειώδης ταπείνωση περιλαμβάνει: την πίστη στον Τριαδικό Θεό, στη

διδασκαλία της Γραφής και της Εκκλησίας. Να πιστεύεις δηλαδή σ’ όσα λέει το “πιστεύω” κι όχι όπως εσύ νομίζεις. Την ταπείνωση αυτή την έχουν όλοι οι ορθόδοξοι χριστιανοί. Μετά το πρώτο σκαλοπάτι αρχίζει η γνήσια ταπείνωση, που συνεχώς ανέρχεται.
Γράφει το βιβλίο της “Κλίμακος”: “Η οσία ταπείνωση δεν καταδικάζει τους άλλους, αλλά καταδικάζει εν διανοία συνεχώς και ειλικρινώς τον εαυτό μας” και μόνο τον εαυτό μας.

Περί Εγκράτειας

Εγκρατής είναι αυτός που ζεί μέσα στους πειρασμούς και τις παγίδες και τους θορύβους του κόσμου και αγωνίζεται με όλη του τη δύναμη να μιμηθεί την ζωή εκείνων που είναι απαλλαγμένοι από τους θορύβους του κόσμου. Στους αρχάριους οι πτώσεις σε σαρκικά αμαρτήματα κατά κανόνα συμβαίνουν από την απόλαυση των φαγητών. Στους μεσαίους και από την υπερηφάνεια.
Σ’ εκείνους δε που πλησιάζουν προς την τελειότητα, αποκλειστικά εξ αιτίας της κατακρίσεως. Μην παίρνεις θάρρος και νομίζεις ότι λόγω της εγκρατείας σου θα σωθείς από την πτώση. Κάποιος (ο Σατανάς) χωρίς να τρώει τίποτα έπεσε από τον ουρανό!

Περί Υπερηφάνειας

Είναι ντροπή να υπερηφανεύεται ο άνθρωπος για ξένα πράγματα. Κ’ η χειρότερη ανοησία είναι το να καυχιέται για κάποια χαρίσματα που έλαβε από τον Θεό. Όσα κατορθώματα έκανες πριν από τη γέννησή σου, γι’ αυτά μονάχα να υπερηφανεύεσαι. Γιατί, όσα σου συμβήκανε έπειτα από τη γέννησή σου, σου τα δώρησε ο Θεός, όπως σου δώρησε και τη γέννηση.
Μην πείθεσαι στον δαίμονα, ο οποίος δήθεν για να ωφεληθούν αυτοί που ακούν σου βάζει τη σκέψη να παρουσιάσεις τις αρετές σου. «Τι γαρ ωφελήσεται άνθρωπος, εάν όλον τον κόσμον κερδήση ή ωφελήση, εαυτόν δε ζημιώση;» (Ματθ ις΄ 26). Τίποτε δεν μπορεί να ωφελήσει αυτούς που μας βλέπουν περισσότερο από το ταπεινό και ειλικρινές ήθος και τον καθάριο λόγο. Γιατί γίνεται και παράδειγμα στους άλλους για να μην υπερηφανεύονται ποτέ. Και σε σύγκριση με αυτό ποιος λόγος μπορεί να ωφελήσει περισσότερο;

Περί Προσευχής

Η προσευχή ως προς την ποιότητα της είναι συνουσία και ένωσις του ανθρώπου με τον Θεόν, και ως προς την ενέργειά της, σύστασις και διατήρησις του κόσμου, συμφιλίωσις με τον Θεόν, μητέρα των δακρύων, καθώς επίσης και θυγατέρα, συγχώρησις των αμαρτημάτων, γέφυρα που σώζει από τους πειρασμούς, τοίχος που μας προστατεύει από τις θλίψεις, συντριβή των πολέμων, έργο των Αγγέλων,

τροφή όλων των ασωμάτων, η μελλοντική εφροσύνη, εργασία που δεν τελειώνει, πηγή των αρετών, πρόξενος των χαρισμάτων, αφανής πρόοδος, τροφή της ψυχής, φωτισμός του νου, πέλεκυς που χτυπά την απόγνωση, απόδειξις της ελπίδος, διάλυσις της λύπης, πλούτος των μοναχών, θυσαυρός των ησυχαστών, μείωσις του θυμού, καθρέπτης της πνευματικής προόδου, φανέρωσις των μέτρων, δήλωση της πνευματικής καταστάσως, αποκάλυψης των μελλοντικών πραγμάτων, σημάδι της πνευματικής δόξης που έχει κανείς. Η προσευχή είναι αμαρτημάτων ιλασμός και συγχώρεση, γέφυρα που ελευθερώνει τους ανθρώπους από πολλούς πειρασμούς και κινδύνους. Μεσότοιχο, που εμποδίζει τις θλίψεις των παθών, των ανθρώπων και των δαιμόνων, έργο ουράνιο, δακρύων μητέρα και θυγατέρα, τροφή των Αγγέλων και των Αγίων, αγαλλίαση και χαρά των δικαίων, πηγή κάθε καλού, πρόξενος όλων των χαρισμάτων, προκοπή της καρδίας αόρατος, φωτισμός του νου αδιάκοπος, φλόγα ουράνια, απόδειξη της ελπίδος προς τον Θεό, αντιφάρμακο και λύση της λύπης, θυρίδα από την οποία εισέρχεται ουράνιο φως και αποκαλύπτει τα απόκρυφα μυστήρια του Θεού.